

El maneig del sòl en el conreu de la vinya té com a objectiu mantenir una estructura fèrtil del sòl basada en un equilibri entre les fases sòlida, gasosa i líquida, que permeti el desenvolupament correcte de les plantes a més d'afavorir l'activitat dels organismes actius en la mineralització de la matèria orgànica i estructuració del sòl. La consecució d'aquest objectiu en les condicions del clima mediterrani té un punt crític, a voltes limitant, que és la disponibilitat hídrica. Les temperatures i la pluviometria condicionen el maneig del sòl que ha de facilitar la reserva i manteniment d'un nivell hídric que permeti el desenvolupament vegetatiu de la vinya i una maduració completa del raïm.

Què és la coberta vegetal?

A diferència del conreu tradicional, s'entén per manteniment de la coberta vegetal el sistema de maneig consistent a sembrar o deixar desenvolupar-se de manera permanent o temporal una coberta herbàcia sobre la totalitat o una part de la superfície.

L'aplicació de cobert es vegetals és, entre d'altres, un clar factor per la millora de les condicions d'estructuració del sòl, medi viu on interactuen el món mineral i l'orgànic mitjançant processos biològics respectuosa amb el medi ambient.

Com fer-ho? Implantació d'una coberta vegetal

- Abans de sembrar → preparació superficial del sòl amb un llit de sembra d'uns 5 cm.
- Utilització de maquinària de sembra directe
- La millor època → tardor , tan aviat com es pugui després de la verema.
- Segons la competència o necessitats de la parcel·la s'escollirà el tipus d'espècie a sembrar: gramínies i lleguminoses i crucíferes en algun cas.
- La coberta vegetal no s'ha de dur a terme abans del quart o cinqué any de la implantació de la vinya.

Es tracta d'una vinya abandonada o un tipus de coberta?

En molts casos podem pensar que una vinya que no està llaurada i plena de “males herbes” és una vinya abandonada i deixada, però en algun cas es pot tractar d'un tipus de coberta vegetal.

Segons els resultats que volem obtenir existeixen diferents tipus de coberta vegetal:

Coberta sembrada:

Consisteix en sembrar una o varies espècies vegetals a les passades de les vinyes, bé en totes (coberta total) o bé en passades alternes (coberta parcial).

Coberta natural:

Consisteix en deixar créixer les herbes naturals o vegetació espontània en tota la superfície o part d'aquesta. El control es realitza mitjançant segues de determinats moments segons el cas.

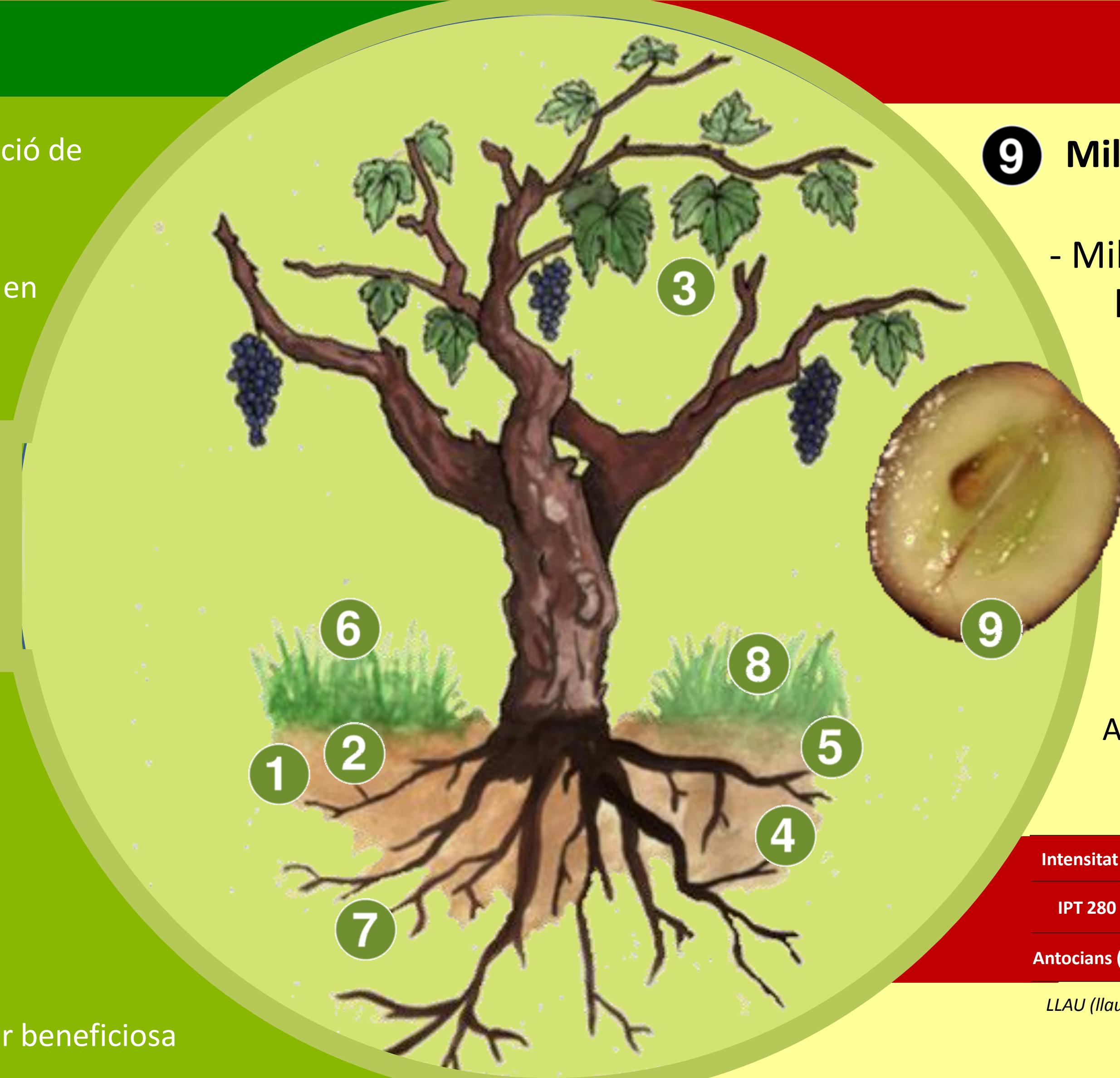
En alguns casos s'aplica la **coberta natural controlada**, que consisteix en tolerar la flora adventícia durant el repòs vegetatiu de la vinya , i controlar-la després post emergència per mantenir-les a un nivell mínim, no competencial amb el cep.

Totes les cobertes poden ser temporals o permanents.

Quins avantatges ens aporta?

Al camp

- 1 Ajuda a controlar l'erosió del sòl i la generació de xaragalls, especialment en terrenys amb pendent.
- 2 Facilita el pas de maquinària, especialment en terres argiloses, després de les pluges.
- 3 Permet controlar l'excés de vigor dels ceps situats en terres molt fèrtils, facilitant la lluita preventiva contra la *Botrytis Cinerea*.
- 4 Enriqueix el terreny de matèria orgànica
- 5 Evita la compactació del sòl.
- 6 Dificulta la presència d'herbes invasores competitives amb la vinya.
- 7 Millora la penetració de l'aigua al sòl.
- 8 Augmenta la biodiversitat de la fauna auxiliar beneficiosa per la vinya.

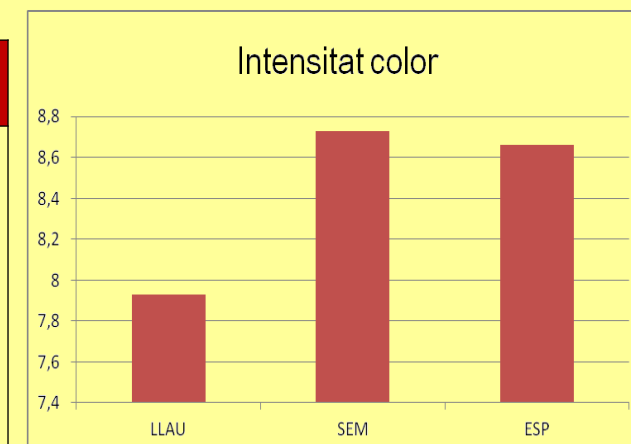
A la copa

- 9 Millora la qualitat del most:
- Millor acumulació de sucres i disminueix l'acidesa.
 - Disminució de la concentració d'àcid màlic (menys podridura del raïm).
 - Augment de la concentració de polifenols (IPT) i antocians.

Anàlisi de paràmetres del vi. Alt Penedès (2009 – 2010)

	LLAU	SEM	ESP
Intensitat color	7,93	8,73	8,66
IPT 280 nm	48,33	54,8	52,19
Antocians (mg/l)	676,86	768,75	765,1

LLAU (llaurat); SEM (sebrat); ESP (coberta espontània)

DISMINUCIÓ DEL
DESENVOLUPAMENT
VEGETATIU DEL CEP

VEGETACIÓ MENYS
DENSE

RAÏM MÉS EXPOSAT
A LA LLUM I MÉS
AIREJAT

DISMINUCIÓ DE LA
HUMITAT DE LA
FULLA I DEL RAÏM

MILLORA DE LES
CONDICIONS DE
MADURACIÓ

La importància de conservar els marges

- Redueixen els fenòmens erosius ja que augmenten la retenció dels sòls i afavoreixen la recàrrega hídrica del i del subsòl agrícola.
- Ofereixen un reservori de fauna útil per a la lluita integrada en vinya.
- Serveixen de límit visual entre camps o propietats.

- Constitueixen hàbitats naturals i microcorredors biològics cap a altres espais naturals o cap a punts d'aigua. Actua també com a refugi.
- Subministren recursos naturals (llenya, vares, fruits, plantes medicinals i aromàtiques...).

Referències: Hernández, A J.; Estalrich,E.; Minguez, A., Pastor, J. (1997) Incidencia de las cubiertas vegetales herbáceas en la conservación de suelos y en la humedad edáfica de agrosistemas semiáridos. *Edafología*, 2, 153-159Hernández, // Giralt Vidal, Ll; Domingo Gustems, C; Catalina Alonso, O; Bartra E; Capdevila , F; Rovira Roca,R . (2011). La coberta vegetal com a tècnica de maneig del sòl a la vinya (fitxa tècnica 82). Secció de viticultura i producció experimental. Estació enològica de Vilafranca del Penedès. INCAVI.

Il·lustracions: Ricard Pintado Almirall

Els resultats són
vins més intensos
en color,
estructura més
complexa i més
llargs en boca, és
a dir, amb una
millor qualitat
final